

Fișa disciplinei

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Filosofie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Filosofie/ Filosofie

1. Date despre program

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Filosofie maghiară, HLM2602						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Kerekes Erzsébet						
2.3 Titularul activităților de seminar și curs practic	Lect. univ. dr. Kerekes Erzsébet						
2.4 Anul de studiu	III.	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	D.S.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator/curs practic	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator/curs practic	24
Distribuția fondului de timp:					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					24
Examinări					6
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	72				
3.8 Total ore pe semestru	48 fiz./ 120 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezența obligatorie la 70% din orele de curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența obligatorie la orele de seminar.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date
	C1.2 Recunoașterea dimensiunii istorice a teoriilor filosofice, identificarea caracteristicilor și a impactului lor asupra culturii umane
	C1.4 Interogarea locului/funcției filosofiei în cadrul diverselor domenii ale culturii și cunoașterii umane, și precizarea relațiilor între acestea
	C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice
Competențe transver sale	CT1. Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente
	CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice
	CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: principii, valori, etici, modalități de gândire și practici
7.2 Obiectivele specifice	C1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Discutarea tematicii și bibliografiei cursului. Nivele și forme de cercetare a istoriei filosofiei maghiare	Prelegere, prezentare power point, discuții	Se va acorda atenție problemelor ridicate de către studenți, explicațiilor și exemplificării
2. Enciclopedism și cartezianism în secolul al XVII-lea. Apáczai Csere János	Prelegere, prezentare power point, discuții	

3. Formarea și dezvoltarea terminologiei filosofice maghiare (sec. XVII-XX): Sartori Bernárd, Benyák Bernát, Dezbaterea despre Kant și Hegel (Márton István, Szontágh Gusztáv), Dicționarul filosofic, Academia și periodice: Magyar Filozófiai Szemle 4. Iluminismul din Transilvania: Köteles Sámuel, Nagyajtai Körmöczy János, Sipos Pál 5. Filozofia politică în epoca reformelor. Eötvös József	Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții	
6. Böhm Károly și Alexander Bernat. Sistemul neokantian a lui Böhm Károly la cumpăna dintre secolele XIX-XX. 7. Școala filozofică a lui Böhm în perioada interbelică: Málnási Bartók György, Tankó Béla, Kibédi Varga Sándor, Ravasz László, Tavaszy Sándor 8. Neokantianism, existențialism și filozofia culturii la Tavaszy Sándor. Balázs Ferenc pionier al andragogiei	Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții	
9. Eseul filozofic și creația estetică în opera de tinerețe a lui Georg Lukács 10. Caracterologie națională: Karácsony Sándor Deconstrucție: Bibó István. Filozofia dreptului și filozofia politică la Bibó István.	Prelegere, prezentare power point, discuții	
12. Critica ideologiei și sociologia culturii la Mannheim Károly. Filosofia lui Tengelyi László 13. Eseul filozofic la Bretter György	Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții	

Bibliografie

Apáczai Csere János, Magyar Encyclopaedia [Enciclopedia maghiară], Bukarest, Kriterion, 1977.

Bartók György, (Málnási): Akadémiai értekezések [Tratate academice], A „Rendszer” filozófiai vizsgálata [Cercetarea filozofică a „sistemului”], Az „Eszme” filozófiai vizsgálata [Cercetarea filozofică a „ideii”], A „Szellem” filozófiai vizsgálata [Cercetarea filozofică a spiritului], A metafizika célja s útjai [Scopul și căile metafizicii], A lét bölcselati problémája [Cercetarea filozofică a existenței], Mikes International, Haga, 2004.

Bretter György, Itt és mást [Aici și altceva], Kriterion, Bukarest, 1979.

Bibó István: Kényszer, jog, szabadság [Forță, drept, libertate], In: Bibó István: Válogatott tanulmányok I. [Studii alese I.], Ed. Magvető, Budapest, 1990., <http://mek.oszk.hu/02000/02043/html/2.html>

Böhm Károly: Az ember és világa. Philosophiai kutatások [Omul și lumea sa. Investigații filozofice], 1. rész. Dialektika vagy alaphilosophia [Dialectica sau filozofia fundamentală], 2. rész. A szellem élete [Viața spiritului], 3. rész. Axiologia vagy értéktan [Axiologia sau doctrina valorii], 4. rész. A logikai érték tana [Doctrina valorii logice], 5. rész. Az erkölcsi érték tana [Doctrina valorii morale], <http://mek.oszk.hu/01100/01146/>,

Eötvös József.: A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra 1-3 [Influența ideilor directoare ale secolului al XIX-lea asupra statului I. –III.]. In: Báró Eötvös József összes munkái [Opere complete ale baronului Eötvös József], 13-15. Kiadja Ráth M., Pest, 1902. Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1994, 11.-35.o

Hamvas Béla: *Scientia sacra*, 1942.

Karácsony Sándor: *A magyar lélek*. Budapest: Exodus-kiadás, 1938.

Karácsony Sándor.: *A magyar világnézet: Világnézeti nevelés*. Budapest: Exodus-kiadás, 1941.

Köteles Sámuel: Az erkölcsi filozofiának eleji I.II. [Fundamentele filozofiei morale I-II.], Marosvásárhely,

1817.

Köteles Sámuel: A philosophia Encyclopaediája [Enciclopedia filozofiei], Nagyenyed, 1829.

Lukács György: A lélek és a formák. Kísérletek [Sufletul și formele. Eseuri], Napvilág Kiadó –Lukács Archívum, Budapest, 1997.

Lukács György: A heidelbergi művészetfilozófia és esztétika. A regény elmélete [Filozofia artei din Heidelberg. Teoria romanului], Magvető, Budapest, 1975.

Mannheim Károly: Ideológia és utópia [Ideologie și utopie], Atlantisz, Budapest, 1996.

Tavaszy Sándor, Válogatott filozófiai írások [Scrieri filozofice alese], A kötetet szerkesztette, az előszót és a jegyzeteket írta Tonk Márton, Pro Philosophia, Kolozsvár–Szeged, 1999., proteo.cj.edu.ro/tavaszy/pdf/Tavaszy_Sandor_-_Valogatott_filozofiai_irasok.pdf

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Specificitățile unor culturi filozofice. Vajda Mihály: <i>Mi a helyzet a magyar filozófiával?</i> [Care este situația cu filozofia maghiară?] In: VeresMezei (szerk.): <i>Gondolatok gondolatokról. Előadások a magyarországi filozófia történetéből</i> [Gânduri despre gânduri. Prelegeri despre istoria filozofiei din Ungaria], Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1994, pp. 35.47., Fehér M. István: <i>A hazai filozófiai munkálgodás ágai és jelentősége</i> [Ramurile și însemnătatea activității filozofice din țara noastră], In: VeresMezei op.cit., pp. 11.35., Larry Steindler <i>A nemzeti filozófiatörténetírás általános feltételei</i> [Condițiile generale ale istoriografiei naționale a filozofiei], Kellék, http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=78, 1997/ 7., http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=78	Analiza de text, discuții	
2. Cultura filozofică în „oglină regească” (specula principum, Fürstenspiegel) medievală. Andreas Pannonius. Andreas Pannonius: <i>Könyvecske az erényekről Korvin Mátyásnak ajánlva</i> [Cărticică despre virtuți dedicată lui Matei Corvin]. In: <i>A magyar középkor irodalma</i> [Literatura evului mediu maghiar], Ed. Szépirodalmi, Budapest, 1984. 3. Enciclopedia și cartezianism în secolul al XVII-lea. Apáczai Csere János. Apáczai Csere János: <i>Magyar logikácska és egyéb írások</i> [Mica logică maghiară și alte scrieri], Bukarest, Kriterion, 1975., Apáczai Csere János: <i>Magyar Encyclopaedia</i> [Enciclopedia maghiară], Bukarest, Kriterion, 1977. 4. Disciplinele filozofice de specialitate în iluminism. Marosvásárhely, 1817., Köteles Sámuel: <i>A philosophia Encyclopaediája</i> [Enciclopedia filozofiei], Nagyenyed, 1829.	Anal. de text, discuții Anal. de text, discuții Anal. de text, discuții	
5. Filozofia politică în epoca reformelor. Eötvös József. Eötvös József.: <i>A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra 1-3</i> [Influența ideilor directe ale secolului al XIX-lea asupra statului I. –III.]. In: <i>Báró Eötvös József összes munkái</i>	Anal. de text, discuții	

[Opere complete ale baronului Eötvös József], 13-15. Kiadja Ráth M., Pest, 1902. Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1994		
6. Sistemul neokantian a lui Böhm Károly la cumpăna dintre secolele XIX-XX. Böhm Károly: Az ember és világa. Philosophiai kutatások [Omul și lumea sa. Investigații filozofice], 1. rész. Dialektika vagy alapphilosophia [Dialectica sau filozofia fundamentală], 3. rész. Axiologia vagy értéktan [Axiologia sau doctrina valorii] 7. Școala filozofică a lui Böhm în perioada interbelică I. Bartók György, (Málnási): Akadémiai értekezések [Tratate academice], A „Szellem” filozofiai vizsgálata [Cercetarea filozofică a spiritului], A metafizika célja s útjai [Scopul și căile metafizicii], Mikes International, Haga, 2004. 8. Școala filozofică a lui Böhm în perioada interbelică II. Varga Béla: <i>Bölcseleti írások</i> [Scrieri filozofice], Kriterion, Bukarest, 1979., Tavaszy Sándor, <i>Válogatott filozófiai írások</i> [Scrieri filozofice alese], A kötetet szerkesztette, az előszót és a jegyzeteket írta Tonk Márton, Pro Philosophia, Kolozsvár–Szeged, 1999., proteocj.edu.ro/tavaszy/pdf/Tavaszy_Sandor_-_Valogatott_filozofiai_irasok.pdf	Anal. de text, discuții Anal. de text, discuții Anal. de text, discuții	
9. Eseul filozofic și creația estetică în opera de tinerețe a lui Georg Lukács. Lukács György: <i>A lélek és a formák. Kísérletek</i> [Sufletul și formele. Eseuri], Napvilág Kiadó –Lukács Archívum, Budapest, 1997., Lukács György: <i>A heidelbergi művészetfilozófia és esztétika. A regény elmélete</i> [Filozofia artei din Heidelberg. Teoria romanului], Magvető, Budapest, 1975. 10. Critica ideologiei și sociologia culturii la Mannheim Károly. Mannheim Károly: <i>Ideológia és utópia</i> [Ideologie și utopie], Atlantisz, Budapest, 1996.	Anal. de text, discuții Anal. de text, discuții	
11. Filozofia dreptului și filozofia politică la Bibó István. Bibó István: <i>Kényszer, jog, szabadság</i> [Forță, drept, libertate], In: Bibó István: <i>Válogatott tanulmányok I.</i> [Studii alese I.], Ed. Magvető, Budapest, 1990., http://mek.oszk.hu/02000/02043/html/2.html, 12. Eseul filozofic la Bretter György. Bretter György, <i>Itt és mást</i> [Aici și altceva]. Kriterion, București, 1979 13. Tengelyi László: <i>Élettörténet és sorsesemény</i>, Atlantisz, 1998.	Anal. de text, discuții Anal. De text, discuții	
Bibliografie: Andreas Pannonius: <i>Könyvecske az erényekről</i> Korvin Mátyásnak ajánlva In: <i>A magyar középkor irodalma</i>. Ed. Szépirodalmi, Budapest, 1984 Fehér M. István: <i>A hazai filozófiai munkálgodás ágai és jelentősége</i>, In: <i>VeresMezei (szerk.): Gondolatok</i>		

gondolatokról. Előadások a magyarországi filozófia történetéből, Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1994, 11.35.o

Hanák Tibor, Az elfelejtett reneszánsz. A magyar filozófiai gondolkodás századunk első felében, Göncöl, Budapest, 1993.

Hajós József, Köteles Sámuel, Irodalmi Könyvkiadó, Bukarest, 1969.

Heller Ágnes: Az ismeretlen remekmű, Gond, 1992/1.

Mariska Zoltán, A filozófia nevében, Mikes International, Hága, 2003.,
<http://mek.oszk.hu/01300/01351/01351.pdf>

Mester Béla-Perecz László (szerk.): Közelítések a magyar filozófia történetéhez. Magyarország és a modernitás, Áron Kiadó, Budapest, 2004.

Perecz László: Szép rendbe foglalva, Ister Kiadó, Budapest, 2001.

Richard Rorty: A filozófiatörténetírás négy fajtája. Ford. Fehér M. István. In: Magyar Filozófiai Szemle 1986/3.4.

Steindler, Larry: A nemzeti filozófiatörténetírás általános feltételei, Kellék,

<http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=781997/7>., <http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=78>

Ungvári-Zrínyi Imre, Öntételezés és értéktudat. Böhm Károly filozófiája, ProPhilosophia, KolozsvárSzeged, 2002.

Tengelyi László: Élettörténet és sorseseemény, Atlantisz, 1998.

Vajda Mihály: Mi a helyzet a magyar filozófiával? In: VeresMezei (szerk.): Gondolatok gondolatokról. Előadások a magyarországi filozófia történetéből, Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1994, 35.47.o.

8.3. Curs practic

Metode de predare

Observații

Bibliografie:

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul există în versiunea pecifică pentru filosofia scrisă în limba națională a diferitelor națiuni în programa de studii a universităților și facultăților de profil din România și în lume:

- Istoria filosofiei românești, Facultatea de Filosofie a Universității din București
- Storia della filosofia italiana (Prof. G. Cacciatore), Dipartimento di Filosofia "A. Aliotta", Università degli Studi di Napoli "FEDERICO II"
- Krzysztof Piotr Skowroński, Contemporary Polish Philosophy (for foreign students), Institute of Philosophy, Uniwersytet Opolski, Poland
- American Philosophy, University of Dallas, Master's Program in American Studies
- American Philosophy (Cynthia Freeland), Philosophy Department, University of Houston

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Studentul trebuie să aibă notă de trecere (5) atât la curs (colocviu/lucrare) și seminar (analiza a 3 texte) ca să promoveze disciplina. În cadrul evaluării: -tentativa de copiere sau fraudă se notează cu: 1 -necunoașterea subiectelor se notează cu: 4		Nota finală se compune din două componente: 1. nota de la examen sau lucrare individuală scrisă la sfârșitul semestrului (70%) 2. nota de la seminar (30%),
10.5 Seminar/laborator/curs practic	- tema identificată corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic	- prezență la orele de seminar - participarea la discuții - prezentarea (analiza) a trei texte din tematica seminariilor	Seminar: 30% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță a. Prezență (70% din seminarii) + Verificare scrisă b. Cunoașterea operelor a conceptelor fundamentale pentru istoria filozofiei maghiare; Gândire și argumentare coerentă în domeniul problemelor dezvoltate în istoria filozofiei maghiare; c. Capacitatea elaborării unei lucrări de istoria filozofiei maghiare bazat pe idei proprii			

Data completării

02.03. 2020

Responsabil pentru curs

lect. dr. Kerekes Erzsébet

Responsabil pentru seminar

lect. dr. Kerekes Erzsébet

Data aprobării la nivel de departament

30. 03. 2020

Director de departament

conf. dr. Demeter Attila

